המכרן שפה. ונועלה עשר פעמים בקרקע בירושלמי קאמר שלש פעמים משמע דהכא לאו דוקא עשר פעמים מיהו מדקאמרינן לקמן דלה עשר פעמים בקרקע משמע דדוקא קאמר ויש להסמיר: אמר רב הונא בריה דרב יהושע ולאכול בה צונן.

פרש"י אבל לאכול בה רותח בעי

קסה א ב ג ד ה מיי פייז מהלכות מהללות אסורות הלכי ז סמג לאוין קמח טוש"ע ייד סיי קכא סעיף ז:

ל) [גר" רי"ף ורא"ץ אמר
רבא ובמקום קשה, ב) [ג"ל אמר
אחר ד"ה שבורן, ג) [ושם
ד"ה והלכמאן, ד) בדפויי
דקא, ב) [עו"ע מוספות
מולין ח. ד"ה שלבנהן,
ווע"ע מוספות נדר מו.
ד"ה מסר להו,

הגהות הב"ח (א) תום' ד"ה אידכר וכוי עבד קלת. נ"ב ועבד מותר בעובדת כוכבים כדאיתא פי יולא דופן בדף מ"ז: גדנפא דלישא. שפה של עיסה סביבות פיה כדי שתקבל מים הרבה ויעברו הרותחין על שפתה: **רבולעו**. כענין שבלעו שפת הדוד את האיסור יפליטהו: מה בולעו בנילולות. לאו בולעו אלא ע"י ניצוצות שניתו הרתיחות שם ולא הוכנסה לחוך יורה אחרת בשעת

בליעת האיסור: כך בשעת פליטה אע"פ שלא הכניסה לתוך יורה אחרת הואיל ונתמלאת יפה יפה ומעלה ניצוצות על שפתה ופולט. ומיהו גדנפא בעינן משום דאי לאו הכי דלמא לא הוה מסקא ניצוצות על השפה בהא זימנא אבל איסור הנחבשל בה פעמים הרבה אם לא העלה ניצוצות כל שעה העלה פעם אחת: ונועלה. אע"פ ששפה. וי"א משפשפה בבגד למר שאינה חלק ומעביר שמנוניתה: שחין בה גומות. בעובי רחבה שלח מהח שמנונית בגומה: ולחכול בה לוכן. אבל דבר רותח אסור לחתוך בה עד שיגעילנה ברותחין וכלי ראשון כדאמרינן בכל שעה (פסחים ל:) לענין חמץ בפסח: י דלה. נעלה: שבור מלכח. עובד כוכבים היה: מר קים לי בגויה. רב יהודה מכיר אני בו שהוא פרוש ולא יאכל דבר איסור אבל בך איני מוחזק שתהא פרוש כל כך: מחי עבדם בחורמת. דרך פרסיים למסור נשים לאכסנאים וכששיגרן להם בלילה שעבר קיבל

נאטי ורב יהודה לא קיבל: הדרן עלך השוכר את הפועל וסליקא לה מסכת עבודה זרה גדנפא דלישא אפומא ומליוה מיא וארתחה אמר רבא מאן חכים למעבד כי הא מילתא אי לאו רב עקביה דגברא רבא הוא קסבר כבולעו כך פולטו מה בולעו בנצוצות אף פולטו בנצוצות: "הסכין שפה והיא מהורה: אמר רב עוקבא בר חמא יונועצה עשרה פעמים בקרקע אמר יירב הונא בריה דרב יהושע יובקרקע שאינה עבודה א"ר כהנא יובסכין יפה שאין בה גומות תניא נמי הכי סכין יפה שאין בה גומות נועצה עשרה פעמים בקרקע אמר רב הוגא בריה דרב יהושע "לאכול בה צוגן כי הא דמר יהודה ובאטי בר טובי הוו יתבי קמיה דשבור מלכא אייתו לקמייהו אתרוגא פסק אכל פסק והב ליה לבאמי בר מובי הדר דצה עשרה זימני בארעא פסק הב ליה למר יהודה א"ל באמי בר מובי והחוא גברא לאו בר ישראל הוא א"ל מר קים לי בגויה ומר לא קים לי בגויה איכא דאמרי א"ל אידכר מאי עבדת באורתא:

הדרן עלך השוכר את הפועל וסליקא לה מסכת עבודה זרה

הגעלה וכן משמע בפסחים (דף ל:) דקאמר גבי סכיני דפסחא והלכתא אידי ואידי ברותחין פירוש קתייהו ופרולייהו אבל קשה דבפ"ק דחולין (דף ח: ע"ש) ג קאמר גבי סכין של עובדי כוכבים מלבנה באור משמע דלריכה ליבון וכן בתוספתא (פ"ט) תניא הסכין והשפודין ואסכלא ילבנן באור לכך נראה בודאי לחתוך בה רותח לריכה ליבון והא דפסחים דמשמע דסגי ברותחין היינו לפי שבלע היתירא אבל בסכינים של עובדי כוכבים דבלעי איסורא בעו ליבון וכן משמע קלת דיש חילוק בין בלע היתירא לבלע איסורא ואומר ר״ת דהא דקי״ל דסכין בעי ליבון היכא דאיסורא בלע היינו דוקא באיסור דסכין גדולה שדרך לללות בה בשר דיקא נמי דקתני בתוספתא הסכינין והשפודין כו' סכינין דומיא דשפודין ואסכלא אבל סכינים קטנים שאין דרך לנלות בהם בשר ודאי סגי להו בהגעלה אף בשל עובדי כוכבים וריב״א מלריך ליבון גם בסכינין קטנים לפי שפעמים דרך להפוך בהם בשר על גבי גחלים ור"ת אומר דזה אינו קרוי תשמישו על יד האור

אָבְלְמָא בְּעָלְמָא מָפֶכֶת עֲבוֹדָה זְרָה וְהַדְּרָךְ עֲלָן. דַּעְתָּן עֲלָךְ מַפֶּכֶת עֲבוֹדָה זְרָה וְדַעְתָּךְ עֲלָן. לא נְתְנְשֵׁי מִינֶךְ מַפֶּכֶת עֲבוֹדָה זְרָה וְלֹא תִּעְלְשֵׁי מִינֶן לֹא בְּעָלְמָא הָאָתֵי: הַדִּין וְלֹא בְּעָלְמָא הָאָתֵי:

יאמר כן שלשה פעמים ואחר כך יאמר:

יְהִי רְצוֹן מִלְפָנֶיךְ יִיְ אֱלֹהֵינוּ וֶאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּהֵא תוֹרְתְךְ אֻמְנוּתֵנוּ בְּעוֹלְם הַזֶּה וּתְהֵא עִמְנוּ לְעוֹלְם הַבֶּא. **)חֲנִינְא בַּר פָּפָא רָמִי בַּר פָּפָא נַחְמְן בַּר פָּפָא אַחָא: בַּר פָּפָא אַבָּא מַרִי בַּר פָּפָא רַפִרָם בַּר פָפָא רָכִישׁ בַּר פָפָא אַדָּא בַּר פָפָא דָרוּ בַּר פָפָא:

הַעֵרב נָא יִי אֱלֹהֵינוּ אֶת דִּבְרִי תוֹרָתְהְ בְּפִינוּ וּבְפִיפִיוֹת עַמְךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְנִהְיֶה בְּלְנוּ אֲנַחְנוּ וְצֶאֱצְאֵינוּ וְצֶאֱצְאֵינ עַמְךּ בִּית יִשְׂרָאֵל כְּלְמִיךְ לְמַעֵן לֹא אֲבוֹשׁ: לְעוֹלְם לֹא אֶשְׁבַּח פִּקּוּדֶיךּ כִּי לְעוֹלְם הִיא לִי: יְהִי לִבִּי תָמִים בְּחֻקֶּיךְ לְמַעַן לֹא אֲבוֹשׁ: לְעוֹלְם לֹא אֶשְׁבַּח פִּקּוּדֶיךְ כִּי לְעוֹלְם הִיא לִי: יְהִי לִבִּי תָמִים בְּחֻקֶּיךְ לְמַעַן לֹא אֲבוֹשׁ: לְעוֹלְם לֹא אֶשְׁבַּח פִּקּוּדֶיךְ כִּי לְעוֹלְם הִיא לִי: יְהִי לִבְּי תָמִים בְּחֻקֶּיךְ אָמֵן אָמֵן סֵלָה וְעֵד: חַקּיך: אָמֵן אָמֵן סֵלָה וְעֵד:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֶאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁשַּׁמְתָּ חֶלְקֵנוּ מִיּוֹשְׁבֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ וְלֹא שַׂמְתָּ חֶלְקֵנוּ מִיּוֹשְׁבֵי בְּית הַמִּדְרָשׁ וְלֹא שַׂמְתָּ חֶלְקֵנוּ מִיּוֹשְׁבֵי הְיהָם מְשָׁבְּימִים לְדְבָרִים בְּטֵלִים. אָנוּ עֲמֵלִים וְהָם עֲמֵלִים וּמְרָבְים שְׂכָר. אָנוּ רְצִים וְהָם מְשָׁבְּימִים לִדְבָרִים בְּטֵלִים. אָנוּ עֲמֵלִים וְהָבֵּי הְעוֹלְם הַבָּא וְהָם רָצִים לְבָאֵר שְׁחַת. שֵׁנֵאֲמֵר וְאָתָּה אֵלֹהִים תּוֹרִידֶם לְבָאֵר שָׁחָת. אַנִּשִׁי הָמִיהָם וֹאֵנִי אֲבִטְּח בָּרָ: רָצִים אָנוּ רָצִים לְחָיֵי הָעוֹלְם הַבָּא וְהָם רָצִים לְבָאֵר שְׁחַת. שֵׁנֵּאֲמֵר וְאָתָה אֵלֹהִים תּוֹרִידֶם לְבָאֵר שָׁחָת.

יְהִי רְצוֹן מִלְפְנֶיף יְיָ אֱלֹהֵי בְּשֵׁם שֶׁעֲזַרְתַּנִּי לְסַיֵּם מַפֶּכֶת עֲבוֹדָה זְרָה כֵּן תַעַזְרֵנִי לְהַתְּחִיל מַפֶּרְתוֹת וּסְפָּרִים אֲחֵרִים וּלְסַיְּמֶם לּלְמֹד וּלְלַמֵּד לִּשְׁמוֹר וְלַצְשׁוֹת וּלְלָיֵי עָלְמוּד תִּוֹרְתֶּךְ בְּאָהֲבָה. וּזְבוּת בָּל הַתִּנְאִים וַאֲמוֹרְאִים וְתַלְמִידִי חֲבְמִים יַעֲמוֹד לִי וּלְזַרְעִי שֶׁלֹא תַמוּשׁ הַתּוֹרָה מִפִּי וּמִפִּי זַרְעִי וְזֶרַע זַרְעִי עִּלְבֵּי בְּיִבְיָה תִּלְמוּד בִּשְׁמֹא תָמוּשׁ הַתּוֹרָה מִפְּי וּמִפְּי זְיָמִים בִּימִינְה עִיֶּר בִּיִּיְלְה הִיּשְׁמֹר עְלֶיךְ וְבָבוֹד: יִי עוֹז לְעַמוֹ יִתְּן יִיְבְרַךְּ אֶת עַמוֹ בַשְׁלוֹם: בִּשִּׁמֹאלָה עשֶׁר וְבָבוֹד: יִי עוֹז לִעַמוֹ יְתַן יִיְבְרֶךְ אֶת עַמוֹ בַשְׁלוֹם:

יִתְגַּדַל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵה רַבָּא. בְּעָלְמָא דְּהוּא עָתִיד לְאַתְחַדְּתָא, וּלְאַחָּיָא מֵתַיָּא, וּלְאַסְקָא לְחַיֵּי עַלְמָא, וּלְמִבְּנֵא קַרְתָא דִירוּשְׁלֵם, וּלְשַׁכְלֵל הֵיכְלֵיה בְּגַוּה, וּלְמֶעְקַר פּוּלְחָנָא דִּשְׁמִיּא לְאַתְרִיה, וְיַמְלֹיךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמַלְכוּתִיה וִיְקַרָא, וּלְאָתָבְא פּוּלְחָנָא דִּשְׁמִיּא לְאַתְרִיה, וְיַמְלֹיךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמַלְכוּתִיה וִיקְבָרָה, וְיִשְׁרָב, וּאָמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁמֵה רַבָּא מְּבֶרְךְ לְעָלֵם וּלְעַלְמֵי עָלְמִי עָלְמִיּא. יִתְבָּרְוּ וְיִשְׁתָבָּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׁא וְיִתְבָּא וְּבְוֹמֵן קְרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁמַה רַבָּא וְנְחֲלְהְיּ לְּבְּלְ שְׁמָה דְּכָּלְ שְׁמְבְּח וְיִתְפָּאֵר וְיִשְׁרָא בְּרִיךְ הוּא בְּרָרְה הִאָּת וְשְׁרָאל וְעַל רְבָּל וְעַל רְבָּל שְׁרְאָת וְשְׁרָאל וְעַל רְבָּל שְׁלְמָא רָבְּא הְנָוֹ בְּלְבִיי וְיְתָב, בְּעִבְייִא לְחִוּן וּלְכוֹן שְׁלְמָא רָבָּא חָוּן וּלְכוֹן שְׁלְמָא רָבָּא חָנְּ בְּלְמִיתוּן וְעֵל בְּל מַלְיִבְיהוֹן וְעֵל בְּל תַּלְמִידִי וֹחְוּ, וְעַל בָּל מֵאן דְּעָסְקִין בְּאוֹרִיְתָא, דִּי בְּשְׁתִיּא וְתְחָבְי וְחְבִי שְׁלְמִא רָבָּא מִן קְּבָּב אְמִוּנִי וְתִיבּי שְׁבִיה וְּמָוֹי בְּעִרוֹי וּבְּלִים אְבִיבּי וּמְוֹנִי רְנִיתְ שְׁמִיּא וְרָחֲמֵי וְחִייִי שְּׁכִבּי וֹמְוֹנִי רְוִיחֵי וּפְּלָב אַ מִן קְבִים אֲבוּהוֹן דִי בְשְׁמִיּא וְאַרְנִא מְּלוֹ עָלְבְּל יִשְרָאל וְאָבְרוּ וְעִל בְּל יִשְרָאֻל וְאָבְרוּ וְעִל בְּל יִשְרְאֵל וְאָבְרוּ וְעִל בְּוֹ בְּתִרוּ שְׁהִים בְּתִרוֹמִיו הוּא בְּרָם בְּמִרוֹמִיו הוּא בְּרָבְים בְּבְּרְיִים שְׁבִּים בְּיִבְּים וְּיִבְים בּעְבִים בּיְבְּשְׁבּיִים בְּיִבְים בְּתִים בְּיִבּים וְּרְיִים מִוֹבְים בְּיִבְּתָּא מִין בְּבְּבְיּיִים וְיִיבְיִים בְּבְּיוֹים וְיִבְּיִים בְּיִבּים בְּיִבּיבְילְם וְיִיבְיִים וּבְיּבְים וְיִבְּיִים וְיִיבְים וְיִבְּיִים וְיִבְּיִים וְיִבְיים וְיְעִים וּיבְּיִים וְיִבְּיִים וְיְעִים וְּיִבְּיִים וְיִבְּיִים וְיִיבְיְם וְיִבְּיְבְיִים וְיִבְיְיִים וְיְבְּיִים וְיִבְּיִים וְיִים בְּיִבְּיִים וְיִיבְיְיִים וּיִבְּיִים וְיִים וְיִבְּיִים וְיִבְּיִים בְּיְבְּיִים בְּיִים בְּיִיבְּעְם וּבְּבְיִים וְ

*) פי׳ הגון על זה תמצא בספר החיים שחיבר אחי הגאון מהר״ל מפראג בספר זכיות ח״א פ״ג, **) בסיומא וסוף תשובת הרמ״א ז״ל וכן בסוף יש״ש בב״ק כתוב רמזים על הזכרת שמות הללו.